

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Рикон ч. 10, II пов.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

НЕДІЛЯ 11. ВЕРЕСНЯ

В брамах українських церков та установ молодь
збиратиме жертви на допомогу нашим студентам.

— ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА У ЛЬВОВІ, Громадяне! Поспішіть з щедрими датками!

З корану канібалізму.

Львів, 10. вересня 1927.

Проповідництво божевільних, о-
держаних манією нищення, яке —
хвалючись — притихло було на
квільний час, тепер знову відживає,
прибираючи фуріатське вістря. На
сторінках львівського ендецького
органу пос. М. Прушинський, кер-
мивши "організацій народових", у
низці статей адресує перемелене і
розпущене в розчині канібалізму
"дні" заглади Ст. Грабського, го-
лошений під кутом "засади годження
і дучення для спільного співжиття
людности національно мішаних зе-
мель".

Зупинімся на деяких максимах
вшехпольського корану. В статті
"Боротьба й уступки" йде бороть-
ба з вітраками. Мовляв, деякі поля-
ки, виховані в радикальних понят-
тях радикалізму, не захоплюються
методами польського націоналізму
і вказують на потребу принорення
до не-поляків ліберального
режиму на зразок Австрії або Англії.
Перша дає повну можливість сво-
бодного розвитку полякам, а друга
брак й ірландіям. Отже все це до
Польщі не підходить. Метода усту-
пок є наскрізь фальшива, бо

Австрія принорвлявала до нас (себ-
е до поляків) політику денационаліза-
ції, як й інші займанщини, а змінила її
ліній і то з хвалю, коли наше змагання
до відривання від Австрії перестало ви-
стигати змуждівати силу. Отже цей при-
клад радше заохочував би нас до цього,
щоб твердо рукою здавати від-
стрізані змагання не-поляків в Польщі
і виключити польську виключність управ-
ля, мови і культури, а концесії признати
як тоді, як протина політика зломить
протидержавні змагання".

Твердою рукою можна досягнути
багато. От колиб німці на
Шлезьку ще кільканадцять літ були
принорвлявані ту саму політику,
що у Познанщині і на Поморі, то
у поляків і аяну не булоб остало.
Тому в національній політиці ліпше
часідувати передвоєнну Прусію, як
Англію. А коли вже кінце мають
своє значіння і зразки англій-
ського режиму, то хіба давніші. Таж
англійці винародовлювали ірланд-
ців на протязі довгого часу крайню
несуцільними і нелюдськими спо-
собами, аж поки не наступив мо-
мент, що "здавлені і вилюднені
ірландці не можуть загрожувати гра-
ницям Англії". А тому єдина для
поляків метода у відношенні до
не-поляків:

"дотримуємося опір, відрубисть
(жорстокість) і неукляність, і аж
тоді давати уступки".

Виходячи з цих преміс треба у
відношенні до "національних мен-
шин" повести рішучу ліній
(стаття "Здецидована ліній"). Коли
державою є сильна і ділає послідов-
но, то може дозволити собі на "під-
тримку племенних окремихностей".
Тоді асиміляція буде відбуватися
самовільно, але кінець-кінців та-
ка будуть якісь висліді. Однак при-
чому ж не може ждати, аж донгий протяз
часу частинно успокоїть і засми-
нить ворогів держави. Вона мусить
засмиритися, заки в Росії не віджи-
є

територіяльна заборчість і заки Ні-
мечина не підготується внутріш-
ньо і на дипломатичному терені до
нападу на Польщу. До того часу
поляки мусять мати вже одностай-
ну державу. Польські ліберали, при-
знаючи в принципі потребу рішучої
ліній, відповідають, що "прецінь не
зможемо вирізати ані вимордувати
національних меншин". Не прі-
різно тепер йде — зазначає вели-
кодушно пос. Прушинський —
тільки про асиміляцію,

"про викоринення заговорів, часто
плачених сусідніми державами, про при-
мус до пошанівку поваги держави; йде
про те, щоб Польща безоглядно була
певна головою двох ділянок: школи й
уряду, а це при рішучості і при здій-
сненні гасла: "Що державне — то поль-
ське" — можна досягнути в короткому
часі".

До цього часу не зроблено всьо-
го по ліній рішучості, не сполучено
всіх шкіл і урядів в тому розумінні,
щоби в них був виключно поль-
ський персонал, не розпарцельова-
но виключно між поляків великої
земельної власности, не ухвалено
корисних для польськості вибор-
чих ординацій до сойму і самовра-
дування, не переведено послідовно
політики "divide et impera" серед
самих меншин. Нема докладно-
го плану в національній квестії, пла-
ну, який мають інші держави, як
Румунія, Італія, Туреччина. Коли й
зробиться кілька кроків вперед, то
опісля наступають вагання.

"Ліпше зломити кількалітній нагаль-
ний опір проти польонізації, ніж до-
пускати дрібну, роздражнюючу боротьбу
за кожен школу, за розв'язання якого-сь
протидержавного товариства, за права
польської мови в поодинокі ділян-
ках".

Українська Господарська Академія в Подебрадах.

Слівце до української молоді перед новим університетським роком.

Ні, ні, не сама тільки дрібничко-
ва плутанина у нас, є ще й безумов-
ні докази, що український пісок
перетворюється в будівельний ка-
мінь! Повоєнне пригноблення мина-
ється, розвиднюється свіжий день
і ми перед повним його сяйвом та-
ки засвідчуємо нашу дійсну житте-
здатність.

І чи не найкращим доказом:
Українська Господарська Академія
в Подебрадах. Утворив її в 1922 р.
гурток наддніпрянських українців,
що по трьох роках важкого зусил-
ля в ріднім краю нарешті мусіли
шукати захисту для своїх творчих
ідей поза межами України, в чесь-
ко-словацькій республіці. Не знаю,
чи питома чеському світові сильне
розуміння дійсности, чи найглибше
потрясення українських сумнівів на
вид майже смертельних свіжих рип-
ів в цілому господарстві України біль-
ше причинилися до того, що в цій
принатійній гуртку емігрантів здій-
снився так скоро і такий доцільний
почин. Сяк чи так — цей гурток
українських емігрантів виявив у цій
ділі серед найтяжчих особистих і
національних злиднів нашу велику
життєздатність. Роздобув скромну
державну допомогу (70.000 ч. к. мі-

Дехто радіє, що могло бути ще
гірше, що могли потворитися ав-
тономії і повстати не-польські уні-
верситети, а поляки взаємно могли
собі розбивати голови. В інтересі
єдності і сили Польщі треба при-
ступити до послідовного пере-
ведення рішучої ліній.

Ось так а загальному представля-
ються вики з корану канібалізму.
Ніяких уступок, тільки денациона-
лізація, кольонізація, нехтування
політичними зразками Австрії й Ан-
галії, а принорвлення випробованих
приймів таких культурних держав,
як Румунія і Туреччина а домашню
вирішків італійського фашизму.

Вшехпольський мула зробив до-
тепні аналогії з Австрією й Англі-
єю. Забув лише повести аналогію
з царською Росією. Бо саме там при-
норвлявано послідовно і рішучо
всі ті методи, які в карикатурі на-
слідують тепер Румунія і Туреччина.
А наслідок — загально відомий.
Політика царської Росії покрива-
ється з політикою польської шові-
ністичної реакції. Царська Росія
спішила з здійсненням гасла:
"Що державне — то російське";
вона берегла уряди і школу перед
"інвазією" чужоплемінного елемен-
ту; вона переводила кольонізацію,
здійснювала однородність держави;
вона безпощадно ломила всякий
опір, — поки спараліжована і роз-
бита не лягла в руїні. Проповіду-
вати в добі права нації "рішучу ліній"
на основі середньовічного принці-
пу: "cuius regio, eius religio" —
це ж крайне божевілья. Проповіду-
вати і здійснювати принципи кані-
балізму значить в дальшій пер-
спективі на себе самого підписувати
присуд смерті.

Першорядна робітня сукоп

Перша Толочальня

плахах, та електрична відсаїжальня
і нероблювання на модні фасони.

Фарбування

Ціни низькі! —
Взорн оглядати а робітні

Марії Волянської
Львів, Собіського 12.
Тел. 17-04 480 1-1 Тел. 17-04

мія в Подебрадах данно вже звер-
нула на себе увагу чужих фахових
кол. Вона одержала цілу низку від-
значень (почесний диплом мін. хлі-
боробства ЧСР на виставі в Празі
1924 р., похвальний диплом "Хлі-
боробської Єдності" в ЧСР за ек-
спонати з лісництва 1924 р., диплом
відзначення Чеської Хліборобської
Ради за експонати на виставі 1923
р., диплом Центр. Союзу Бджоля-
рів за експонати на виставі в Остра-
ві 1924 р., велику бронзову держав-
ну медаль за експонати на госп.
виставі в Празі 1926 р.). Сліз за-
значити ще, що Рокфелерівський
фонд надав проф. Академії В. Ти-
мошенковій наукову стипендію, а
через Український Акад. Комітет
увійшла Академія в члени Міжна-
родного Інституту інтелектуаль-
ної співпраці при Лізі Націй.

Ось які чуда творить нині повсяк-
денний героїзм професорів та слу-
хачів Української Господарської А-
кадемії в Подебрадах! Треба вираз-
но підкреслити: їх героїзм, не суб-
венції чеської влади.

В цей творчий годин життя нехай
добре вслухається молодь західно-
українських земель! На цих наших
землях найживіша праця кипить те-
пер у хліборобських кооперативах.
Західно-українській кооперативній
треба вже тепер і чимраз більше бу-
де треба добрих організаторів: коопе-
ративних і агрономічних. Одних і
других підготовлює для неї не уні-
верситет і навіть не експертизи,
тільки Українська Госп. Академія
в Подебрадах!

Ви, що покінчили цього року ту-
тешні середні школи і стоїте перед
вузенькими для вас воротами уні-
верситетів, а потім ще перед вуз-
ними дверима чужих канцелярій,
не вжеж не бачите виразного й ве-
ликого зриву наших дрібних хлі-
боробів до інтенсифікації їхнього
господарства, не бачите розвитку
нашої самовистарчалної хлібороб-
ської фахової преси, не чуєте, який
великим кроком поступає наперед
культура нашого села? Чуж нічого
не говорити вам те, що найбільше
Підгірці задить цього року першу
повоєнну українську сільсько-го-
сподарську виставу в Стрию?

На переломі культур запайтесь
молодими руками землі! Вона пер-
ша і вічна сила нашого життя!
Велюхуйтеся а голосний годин
того життя і щоб організувати його
го, передовсім в надійних формах
нашої сільсько-господарської коопе-
ративної системи університет-
ським роком іайть лавою а Поде-
брадах!

Українська Господарська Акад.

Наука й іспити в Подєбрадах безадитні. Там побачите більше світа, ніж тут! Молодий наш дух скупатся в іспиті ческого розуміння дійсності і загартується до творчого життя. Німа піліппа ділянка праці не дасть вам такої матеріальної певності і такого морального задоволення, як організація рідної хліборобської продукції і її збуту! Будете керівниками гаварду хліборобської України, старшинами в організації героїчного зусилля українського села до вищої культури і разом з кооператорами цілого світу будуватимете кращого ладу поміж вілними людьми!

Свіжій емігрантській молоді Подєбради вже не можуть мати. Чеська влада не дає вже новим слухачам Академії матеріальної допомоги. Західно-українській економічній інституції вишлюють і цього року в Подєбради кількох своїх стипендістів. Однак потреби нашого дійсного життя тим вдоволитися не можуть. Тому живі хлопці із західно-українських земель, що покинули середні школи, що бажають творити своє й народне повне життя і можуть мати коло 15 ам. доларів на щомісячний прожиток, нехай зараз голосяться на перший курс до Академії в Подєбрадах на імя П. Достойного ректора, проф. Шовгеніва Івана. Адреса: *Ceskoslovensko, Poděbrady, Ukrajinská Hospodarská Akademie*.

Ближчих інформацій уділює „Резізіційний Союз Українських Кооперативів“ у Львові (вул. Славацького 14) і Товариство „Сільський Господар“ (Львів, Зіморевича 20).

О. Л.

Трудова чи фахова школа?

Прага, 3. вересня 1927.

В ч. 196. „Діла“ вийшла стаття п. М. Галушинського, яка кінчиться таким практичним висновком: „Треба народню школу зробити фаховою, а саме сільсько-господарською на селі, ремісничою і взагалі трудовою у місті.“

В наведенні тут словах знаходимо два твердження, які цілком розходяться з сучасною педагогікою. Перш за все автор ототожнює фахову і трудову школу, вважаючи трудову школу за якийсь рід фахової школи тоді, як сучасна педагогіка прикладає назву трудової школи лише до загально-освітньої школи.

Трудова школа — це з загально-освітня школа, що перенята трудовим принципом, який дозволяє учням самостійно розв'язувати дрібніші в їхньому адбінстві. В цьому розумінні вона протиставляється сучасній школі, яка будується на принципі пасивного засвоєння учнем книжкового знання. Фахова або професійна школа, що ставить своїм завданням готовити спеціалістів у різних галузях державно-громадського життя, відрізняється від трудової школи саме тим, що в фаховій школі труд (праця) є засіб, за допомогою якого школа готує осіб, що вміють виробляти продукти відповідного ремесла, тоді, як у трудовій школі труд є засіб загального розвитку учня.

Цю різницю краще всього зрозуміємо на прикладі, який наводить відомий американський теоретик трудової школи Дел. Уявимо собі трудову школу, яка хоче ознайомити учнів з господарським трудом — „готування їди“ і професійну школу, яка ставить своїм завданням підготувати добрих кухарів і кухарок. Трудова школа, що має на меті загальний розвиток учня, поставити труд готування їди в зв'язок з всім культурним життям людства, тоді, як професійна школа обмежується поданням відомостей і способів, необхідних для майбутніх кухарів і кухарок. У трудовій школі „готування їди“ може стати вихідною точкою загального розвитку учня, бо воно зв'язано з цілою низкою питань з життя природи й людини. Справді, що в себе укладає харчування? З'ясування цього питання приведе нас до фізіології. Як матерія вибирає в себе організм, які породи тварі та рослини використовують до їди, де вони живуть і знаходяться? Тут ми вже переходимо до анатомії, фізіології, систематики та географії тварин і рослин. При готуванні їди ми ко-

ригуємося печено. Отже як обудована їжа, в чому полягає процес горіння? Тут ми торкаємося вже питань з фізики та хімії. І т. д.

Наведений приклад показує, що в трудовій школі „готування їди“ стає джерелом загального розвитку учня, тоді, як професійне навчання стає джерелом набуття практичних відомостей і способів в інтересах майбутніх споживачів страви, які навчилися готувати учень даної школи.

Однак не слід розуміти, що трудова школа є вербальна (словесна); навпаки — вона в широкій мірі користується ручною працею, дослідженням. Не слід також думати, що трудова школа ізолювана від життя; навпаки — трудова школа кладе в основу елементів в життя самої дитини й того життя, що її окружає. Отже в сільській трудовій школі навчання тісно зв'язується з сільсько-господарськими роботами, в міській трудовій школі — з ремісництвом.

Але треба пам'ятати, що трудова школа не ставить своїм завданням — вивчення будь-якого ремесла — сільсько-господарського чи індустріально-технічного. Це є завдання професійної школи.

Друге твердження п. М. Галушинського зводиться до того думки, що народня школа має стати фаховою школою. Цю думку рішуче відкидає сучасна педагогіка, яка висуває те положення, що професійна школа може будуватися лише над загально-освітньою школою. Згідно з цим положенням і стоїть організація шкільної системи у всіх країнах.

Навіть у Сов. Росії та Рад. Україні, які найдалі пішли в напрямі ліквідації загально-освітньої школи, професійна освіта всеж таки ґрунтується на загально-освітній школі (4-ох річній трудовій школі Р. С. Ф. С. Р. і 7-ми річній трудовій школі в У. С. Р. Р.)

Розуміється, все це добре відомо п. М. Галушинському, одному з видатних українських педагогів. Вільно того, я певен у тому, що й шановний автор не відкидає з шкільної системи загально-освітню школу, але не повсім вдало висловив свою думку. Треба думати, що автор хотів своїм твердженням підкреслити той ухил, який мусить мати загально-освітня школа на селі й у місті, себто сільська школа мусить мати сільсько-господарський ухил, а міська школа — ремісничий. Але й та друга школа мусить бути трудовою школою (а не тільки міська, як думає автор), де знаходиться собі місце не тільки праця рук, а взагалі творчість, самостійна думка учня, де принцип вивчення матеріалу зі слів учителя чи книжки замінено принципом переробляння матеріалу учнем, де, на підставі даної учителем вихідної точки й кінцевої мети, учень сам встановлює подробни та самостійно приходить до висновків, де труд (праця) стає трудовим вихователем, якому відомий німецький педагог Зайдель пропонував такий гімн: „Ти, що виховав у собі все людство та вивів його з пещері, даруй свою велику просвіту й вихованчу силу і вікним па-росткам молоді; нехай завдяки тобі розцвіте найкраще квітання на радість і щастя собі і всьому світові!“

Ст. Сіропольо.

Від Ред.: До цієї статті дістали ми таке пояснення від проф. М. Галушинського: „Висновки погоджуюся зі становищем п. Ст. Сіропольо. Назву „трудова“ уживаю як доповнення до ремісничого ухилу міської школи (не змішуючи цього терміну з поняттям „школа праці“) бо стою на тому становищі, що міська школа не може бути тільки ремісничою. Для села вистарчає сільсько-господарський ухил, який у комплексному розумінні може бути дуже широким. Далекій я від того (можливо не всі статті не кінце ясно виходило), щоб від школи найнижчих ступенів вимагати фаховості.“

Виборчі висліди.

ЛІСЕЧЧИНА.

Не у всіх громадах ліського повіту відбулися тепер вибори. В деяких громадах відбулися вибори до громадських рад ще в 1919 р. На загальні вибори громадських виборів вишав для українців корисно. І так: 1) Телешиниця Отавара. Вийшло 16 радних самих свідомих українців. Подяки внесли протест. 2) Дашівка. Вибрано 14 українців, 2 жидів. 3) Лобозів. Громада мішана. Вибрано 18 українців, 3 поляків. Подяки внесли протест. Українці виборчі пішли солідарно і організовано до виборів завдяки ревній громадській праці

о. Михайла Сухого. 4) Соліна. Громада мішана з 50 проп. поляків. Вибрано 6 українців, 6 поляків. 5) Панище. Вибрано самих свідомих українців, переважно молодих. Старий віт і хулісська партія ганебно провалилася. 6) Ріба. Вийшли радними самі свідомі українці. Слабкий нахилний віт, який довгі роки давався в знаки місцевому населенню, ганебно провалився зі своєю партією, хотіла велику підтримку властей. Великі заслуги положили для громади о. Андрій Лепицький. 7) Стефанів. Вибрано 15 українців, 2 жидів і 7 поляків. Подяки увійшли до ради завдяки нестактові священника, який вів боротьбу з молодшими. 8) Бандрів. Вийшли радними самі свідомі українці. 9) Устенова. Вибрано самих українців, не вважаючи на значний відсоток польського населення. Подяки внесли протест. 10) Устини Деліші. До виборів пішли українці в компромісі з жидами. Жиди аломали компроміс. Вибрано 6 українців, 18 поляків і 21 жидів.

СНАЛАТЩИНА.

В Богданівці, пов. Скалат, відбулися вибори 5. і 6. липня. Завдяки свідомості громади ми одержали IV. III. і II. коло (24 радних), а поляки I. коло. В першому колі вибрано 7 поляків і 1 жид. Розуміється, хуліс вніс протест. Коли ми виграли три кола, то хуліс похнюпав лосен і посідали довкола фігури (що стоїть біля капеларії) і так сиділи до кінця виборів. Тепер ніхто з них не піде до церкви, тільки до костела...

ЛВІВЩИНА.

В Милошівцях переведено вибори при повітській побіді українського населення. На 24-ох радних вибрано 23-ох свідомих українців і одного поляка (з 1-го кола — зайва українська мягкосердечність). Цю перемогу завдячуємо свідомості і організованості села та витривалій праці виборчого комітету під проводом п. Семена Харкавого. Особливо важка боротьба була в III. колі, де рішаві поодинокі голоси; тут виявився Михайло Михайльський, котрий не жалював часу і сил, щоб допильнувати виборців із сусіднього села, щоб взяли участь у виборчому акті в Милошівцях.

Організаційний рух.

Повітовий Народний З'їзд у Добромилі.

В понеділок 29-го серпня п. р. відбувся в нас Повітовий Народний З'їзд, на якому явилися представники запрошених громад цілого повіту в числі поверх 100 осіб. Прибуло також багато священників з околиці й інтелігентів. З'їзд відкрив короткою промовою о. декан Маринювич Йосиф. До президії вибрано о. Господаревського Івана, п. Яцул Андрія з Ляцького і п. Хамана Михайла з Княжиполя. 8 черги уділяв президію голосу делегатові Центрального Комітету УНДО п. Ерстенюков Дмитро, який в півторогодинній промові антерпуючо представив положення українського народу під Польщею, а окрема в історичному освітленні емоціонував страсти та небезпеку які несе зі собою польонізація українських земель. Вказав також на потребу політичної організації українських мас як на одиницю засіб для відбиття ворожого наступу на найважливіші інтереси українського народу. По рефераті о. Маринювич, як заступник голови Повіт. Нар. Комітету, зложив звіт із дотеперішньої діяльності й виборчої акції та подав до відома висліди виборів у поодиноких громадах. У дискусії з'явився голос п. Вольний Микола з Ляцького, який висказав побажання, щоб Центральний Комітет УНДО частіше вислав референтів з подібними рефератами, а окрема вказав на потребу притягнення жінок до політичної роботи. Промовляли ще о. Гоцький і о. Господаревський. Після того вибрано Повітовий Народний Комітет, у склад якого увійшли: о. Йосиф Маринювич — голова, адвокат д-р Антопів, о. Господаревський о. Гоцький, п. Курчак, Войтович Іван, Малицький Іван, Микола Загоренський, Василь Крестів, Іван Богоїте, Теодор Бенський. З'їзд покінчився відспіванням національного гімну.

Учасники.

Довірочна нарада в Збаражі.

Дня 29. серпня п. р. відбулася довірочна нарада Українського Національно-Демократичного Об'єднання в Збаражі. Присутні на нараді були майже всі активні діячі Збаражанин. На жаль, слабо було на нараді заступити духовенство пові-

ту. Як на інших нарадах, так і на нараді в Збаражі опало в очі, що в політичній праці беруть участь переважно старші, відомі вже загально в громадській діяльності священники, а молодших чомусь при праці не бачимо. Таке було й на нараді в Збаражі. О. свідомі Чубатий, який може сентиментально ждати кінця громадської праці, ледь міг оборонитися перед поновним вибором до Повіт. Нар. Комітету. А молодшого заступника на його місце, на жаль, не було. Сама нарада мала дуже рішучий хід. Присутні обговорили всі актуальні питання літньої національної політики та постановили приступити до живішої організації українського повіту. А як відомо, збаражський повіт був усе одним з найвідоміших повітів Галичини. Рішучо утворити в Збаражі повітову капеларію з окремим урядовцем-організатором. На цю ціль присутні зложили на місці понад 60 аол. Це був найкращий доказ, що політичні діячі Збаражанин думають працювати не лише на словах, але й на ділі. Головою Повіт. Нар. Комітету вибрано поновно д-ра Андрія Гаврилюка. Делегатом від Центрального Комітету УНДО на нараді в Збаражі був д-р Любомир Макарюшка.

Обструкція попукування слизової болони в відходів кишці, для функціонування травлення, розкладаючи їжу в кишках, надкисність жодукового соку, запальний стан слизової болони язика, печія, цера на лівій і правій, чиряки, минають швидко через ужиття природної гіркої води *Fransiska Jozefa*. Численні лікарі і професори вже від десятих літ приписують цю як найліпший успіх води *Fransiska Jozefa* у дорослих і дітей. Скоріш ждати.

Справа Академічного Дому.

КОМУНІНАТ.

Внаслідок ухвали Виділу Наукового Товариства ім. Шевченка, якого управу Академічного Дому передано спеціально до цього покликаному Комітетом, відбулася на днях нарада членів Виділу Наук. Т-ва ім. Шевченка, членів Виділу Т-ва Прихильників Освіти і деяких запрошених громадян та представників студентів у справі утілення управи Академічного Дому. В довгій дискусії всі присутні були згодні в цьому, що Академічний Дім є призначений на поміщення студентів і погодилися з ухвалою Виділу Наук. Тов. ім. Шевченка: передати управу Акад. Дому Комітетом, зложеному з 5-ох членів. Від Наук. Т-ва ім. Шевченка делеговані до Комітету інж. Ю. Мудрак, д-р Т. Буратинський і д-р М. Мушка. Від Т-ва Прихильників Освіти входять до Комітету през. В. Делілевич і д-р Л. Макарюшка. На своєму засіданні дня 7-го вересня п. р. Комітет ухвалював в цей спосіб, що головним вибрано през. Дециковича, містоголовного д-ра Буратинського, секретарем д-ра Макарюшку. Комітет постановив перебрати всі агенції управи Академічним Домом.

ОГОЛОШЕННЯ.

Комітет Управи Акад. Дому подає до відома всіх студентів, що хотіли би в академічному році 1927—28 мешкати в Акад. Домі, що подання в тій справі слід вносити до Комітету через управи студентських організацій. Студентськими товариствами, які на основі ухвали Комітету мають право перебирати подання і їх даліше пересилати до секретаріату Комітету, є: „Студентська Громада“, Т-во „Основа“ і студентське т-во ветеринарів. Подання вносити до дня 20-го вересня ч. р. До подання треба додати: 1. свідоцтво незамовності з найновішого датою; 2. посвідку від місцевої студентської організації; 3. посвідку від місцевого культурно-освітнього товариства; 4. посвідку від місцевого комітету для введення „Місяця студента“; 5. колекційні свідоцтва або свідоцтва зложених іспитів за минулий академічний рік.

Львів, дня 8. вересня 1927 р.

ЗА КОМІТЕТ:

Володимир Децикович,

голова

Любомир Макарюшка

секретар.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і післює дитину до чужої школи, — той є ворог своєї дитини і української нації!

ОБЩЕЕ СООБЩЕНИЕ

Найліпше тісто матимеш

уживаючи

Ceres їдальний товщ,

що містить у собі 100% чистого кокосового товщу.
— Дешевший і смачніший від масла і смальцю. —
„CERES“ продають в оригінальних пачках по $\frac{1}{2}$ і $\frac{1}{4}$ кг.
Жадайте при закупні виразно „CERES“ і звертайте
увагу на наш напис „CERES“ поміщений на кожній
пачці.

майстер“ Франца Осифа князя Монте-
нуво, сип архив. Марії Люїзи, вдови
по Наполеоні I, що вийшла пізніше за
гр. Найперга. — Голова інтенданства ра-
дянської армії асигнована в офіційним при-
казі, що СРСР напередодні війни і пови-
шен мобілізуватися. (Все питання в тому:
страшиться чи сам боїться?) — Асистент
універс. клініки у Будапешті вилучений
у контрабанду кокаїном; 6 осіб арешту-
вали. — Помер один із найбільших про-
тивників алкоголю в Америці суддя Гін-
тер, що вів протигібічну кампанію. — У
Чикаго помер фабрикант м'ясних консер-
вів Огден, лишаючи 1 міль. спадщини;
вісім літ тому мав вік ще 200 міль. дол.
— 3 кіна. У кіні „Падис“ фільм в
життя емігрантів „Шал долара“ (Добро-
дів Ліві в Америці) з Жорж Сіднесом і
„Клуб солоних адміралів“ з красунею
Мелі Беллі.

Пугове Свято у Львові.

відбудеться в неділю 18. вересня ц. р. на
площі Сокола-Батька за стрільською ро-
зачкою. В програму Свята увійдуть усі
зразки Луговників і Луговничок приписані
на рік 1927. Початок Свята в год. 2-й
попол. Луговники і Луговнички мають бути
в год. 8-й рано на пробі вправ. Свято
відбудеться без огляду на погоду і є до-
зволена Дирекцією Полції. 1-3

Зі спорту.

„ЕГУДА“ — „УКРАЇНА“.

В неділю, дня 11. вересня ц. р., в год.
4. попол. на площі Сокола-Батька розі-
грає наша дружина товариських матчів зма-
гання з дружиною жіноцтва спорто-
вого клубу „Егуда“ з Тернополя. „Егу-
да“ — це мистецька дружина тернопіль-
ської округи, яка може похвалитися гар-
ними висідами в змаганнях з поважними
американськими в жіноцтві клубами. От-
же стріча з поважним противником, ко-
торі вислід важко передбачити. Наша пу-
бліка, яка щораз численніше являється
на українських спортивних імпрезах, да-
ючи тим доказ зрозуміння ваги спорту
як фізичного виховання молоді, запам'я-
тають певно якнайчисленніше площу, під-
порожжю кишок спортсменів не тільки
матеріально, але у великій мірі своєю
присутністю й морально. Наша ж дружи-
на доложити певно всіх зусиль, щоби в
очах своїх симпатівців вижити зі змагань
з відомим для цієї вислідом.
Перед миченими змаганнями відбу-
дуться легкоатлетичні змагання мущин
і жінок. Зголошуватися на площі С.Б.
рано в канцелярії (до год. 12. а пол.)

На українську культурну
станцію.

На Народній Дім у Холмі

зложили далі: 92) Ольга Гринцишин
Львів) — 5 зол. і кланче: Ніну Дольниць-
ку (Сколя), Галю Попель-Філімову і д-ра
Бевона Петрова (Львів); 93) Мірон Луць-
кий — 10 зол. і кланче: д-ра Свістедла (Пе-
ремишляни), о. Кистю (Дусянці), о. Ло-
гоцького (Волотин), о. Шуля (Вічка), всіх
в довізку квоту; 94) о. Вол. Герасим-
ович (Тернопіль) — 5 зол. і кланче: о. Ю-
ліана Герасимовича (Ковля), інж. Романа
Гришак (Рогатин); 95) д-р Гриць Гарматій
(Теребовля) — 10 зол. і кланче: д-ра Ро-
діона Сліного (Струси), Евгена Гірняка,
ж.к. ветер. (Надвірна); 96) д-р Петро Ша-
пенко (Радивилів) — 10 зол.; 97) Філія
„Пресвіти“ в Камінці Струм, 20 зол.; 98)
о. Гавришак (Воршніч) 5 зол.; 99) д-р

Володимир Гуревич (Самбір) — 5 зол. і
кланче: д-ра Тита Кавальця (Коломия),
д-ра Вол. Кобильника (Самбір), Амадію
Хлопецьку (Вережниця), Ярославу Ман-
люкову; 100) Маріян Залеський (Стапи-
славів) — 2 зол.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під
дир. П. Карабіневича:

Чортків: 10. IX. Ой не ходи Грицю.
11. IX. Циганка Аза.
Борщів: 12. IX. Запорожець за Дунаєм.
13. IX. Вихрест.
14. IX. Циганка Аза.
1-2 481 15. IX. Дні нашого життя.

Театр прийме до хору 2 сопрани і баса.

Научно-забавовий Кружок Т-ва
„Зоря“ у Львові вул. Вірменська
ч. 25 повідомляє, що від неділі дня 11. IX.
ц. р. будуть відбуватися відкриті кожної
неділі від год. 12—1 в полудне, вечером
кожної неділі в год. 7 веч. сходини
з товариськими забавами. О численну
участь членів і запроваджених гостей про-
сить — Виділа. 483 1-1

Торговецька школа Тов. „Про-
світа“ у Львові приймає вписи на тор-
говельну і кооперативну науку для обох
полів, а саме: 1) 5-місячний курс для до-
рослих без огляду на вік і покінченні шко-
ли, 2) 1-річний курс для молоді з покін-
ченою базовою народною школою, 3) 1-річ-
ний курс для абитурантів середніх шкіл.
Наука починається 4 жовтня 1927 в год.
4-й попол. — Управа. 2-3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

5.50 30Л. коштує одна ложка, вилки
ніж і ложечка до кави з кі-
ського срібла у Мандля, Коперника 14.
1773 17-?

ВАННИ тривалі, купелі 28 зол. деінде
ті самі 40 зол. поручає власного ви-
робу Войтх Заяць, Осолінських 14. Те-
лефон 40—32. Дахові роботи, криття і
малювання виконую ратами. 176 6-10

НАЙСТАРШИЙ у краю звісний склад
Годинників і Віжутерії Ю.
Домбровський насл. Ю. Домбров-
ський — в Розважівській поручає
свій багатий вибір по конкурентних цінах
Львів, Академічна 2. (Готель Жоржа). До-
гідні умови. Власні роботи. 110 8-?

ПАНИ Б. М. Найвельт власниця са-
льоню мод у Відні приїхала на корот-
кий час до Львова і заосмотріла склади
фірми Рудольфа Найвельта пл. Марійська
ч. 8 в моделі найновішої креції, про що
звідомляє свою П.Т. клієнтелю і просить
о даскаві відвідати. 465 3-3

ВИСТАВА на скідиніх торгах
в Павлионі штуки коз 400/А.Б. най-
кращі кави і фірми ручної роботи
також правдиві коронки різного рода за
безцін Фрайліха, Львів,
Синьківська ч. 21, Тел. 37—56. Філія
Швейцарія 54. Gallen і Відень. 435 9-6

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик
прецізійні продає за готівку і на рати
від десятиків літ з найліпшої сторони звіс-
на фірма Іван Зальтенрайх, Львів, пл.
Марійська ч. 5. 3 20-?

НОТИ на скрипку з фортеп'яном. Іван
Левицький: Український танок. Нок-
турн. Вальс. 479 1-3

СОЮЗ Українських Купців, Мо-
хильського б. приймає зголошення на
вечірній курс книговодства
молодіж торгов. і рем. шоденно від 7.30
до 8.30 веч. 486 1-1

УКІНЧЕНА семінаристка, прийме лекції
з виділових шкіл райрадше у свяще-
ника. Парохіальний уряд в Підбережу
п. Болехів. 472 2-3

АДВОКАТ на провінцій потребує рутин-
ного конціпента. Посаду обняти
можна з початком жовтня. Письменні зго-
лошення з бажаними умовами приймає:
Род. Ковальський, Львів, Зєфії 9. 485 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

417 Пересилання Рентгеном 7-23

СПЕЦІАЛІСТ венеричних і шкірних недуг
д-р І. МУНД б. сек. від. і львів. шпін-
талів повернув і орд. 8-10, 2-6 в не-
ділі від 9-1 Львів Асника 1. р/р П/л-
432 судського (Панської) Тел. 48-01. 1-2

Підшивки під костюми і павці
також баталіну найкраще продає
Герман Штаубер
487 Львів — Воїнів 12. 1-5
Приватним пей сам опуст, що кравцям.

ЖАРІВКИ МАТЕРІАЛИ, ЕЛЕК-
ТРИЧНІ ЛАМПИ, і т.п.
Найдешевше жерело в Галичині
„Електроблиск“
Львів Скарбківська 4.
(Проти кіна „Лев“). Тел. 46-05. 470 2-3

КОНЦІПІЕНТ

д-р прав з 2/3
літ. провінц. практ.
глядає посади. Листи
слати: Dr. Rudolf Dro-
benko Duka. 451 4-4

ТЕХНІК-найдіпрі-
вель молодий з
браку зпайомости ба-
жає плавзати пере-
писку з панною укра-
їнкою. Листи про-
ситься слати під „Тех-
нік“ до Адмін. „Діла“.

ОДНОРІЧНИЙ Тор-
говельний Курси І.
Гришпрунга, Личаківська
34. приймає
курс писання на ма-
шині 10 пальцевою
системою. 466 3-3

ТОРГОВЕЛЬНІ
КУРСИ І. Гриш-
прунга, Личаківська
34. приймає
курс писання на ма-
шині 10 пальцевою
системою. 466 3-3

П. Т. научним заведенням полєкші в сплатах.
Величезний вибір. 458 2-3

Управа кооперативи „ТРУД“
в Тернополі

пошукує кравчині, яка була би
способна вести кравецький варстат і рі-
вночасно курси крою і шиття. Рефлекту-
ється на першорядну силу.
Зголошення на руки: А. Кордубова,
478 Тернопіль, Зелена 1а. 1-3

Магазин і робітня
ФУТЕР

КАРЛО ЦВИНАР
КРИВА 10 448 РУСЬКА 18
виконує всілякі жіночі і мужські
футра по конкурентних цінах. 2-10

БУДОВИ НОВІ надбудови і ре-
конструкції буд-
дників світських
і церков, плани і коштовисни виготовлює
на найдогідніших умовах та найко-
ротшому часі

ІНЖ. ЛЕВ ЛЕВИНСЬКИЙ

архітект будівничий

Львів вул. СОДОВА ч. 3, II повер-
355 (бічна Потоцького.) 8-16

ГАРМОНІЯ Магазин нот Е. Шней-
Львів Романовича 11 (продовження
Академічної) поручає вправи, школи, ко-
нцертові твори і танкові на всілякі інстру-
менти. Висилка на провінцію відворотно
392 Обслуга також українська. 4-4

Ширіть наш часопис!

Найбільша в краю фабрика дзвонів
Братів Фельдманських
в Калуші, вул. Сівецька ч. 14.
в Перемишлі, вул. Красінського ч. 63.
відливає на замовлення дзвони гармо-
нічні і поодинокі, а постійно удержує
на складі злив 200 штук готових дзво-
нів у вазі від 10 до 600 кг.
Ціни приступні — сплата ратами. 10-?

ВУГОЛЬ
горішньо-шлеський, найліпший (Giesche)
БУКОВЕ ДЕРЕВО
сухе, на четверо рубане
продає з доставкою перед дим за готівку і на догідні сплати
„ТИТАН“
Телефон 6-38.
Бюро: Львів, вул. Валова ч. 23.
Склади: Деорець Львів-Личаків.
Перевезити вагонні поклади на провінцію впрям з кваліт.
Значна часть доходу призначена на „Рідну Школу“.

ШКІЛЬНІ СКРИПКИ
також всілякі
МУЗИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ
і прилади поручає по фабричних цінах
найбільший склад
музич. інструментів „МЕЛЬОДІЯ“
Львів, вул. Коперника ч. 5. Тел. 8-39.
П. Т. научним заведенням полєкші в сплатах.
Величезний вибір. 458 2-3
На бажання цінники.